

IVANA FRANKE, ZAGREBAČKA UMJETNICA S BERLINSKOM ADRESOM, BORAVILA JE U DUBROVNIKU NA POZIV TIMA ZA PRIPREMU KANDIDATURE ZA EPK 2020.

Razgovarala: Maja Rilović
Koprivec

Foto: Tonči Plazibat / EPH

Ivana Franke, zagrebačka umjetnica s berlinskom adresom, protekloga je tjedna boravila u Dubrovniku na poziv tima za pripremu kandidature Dubrovnika za Europsku prijestolnicu kulture 2020. Tom prigodom održala je radionicu, odnosno susret s dubrovačkim umjetnicima, arhitektima, akterima na polju vizualne umjetnosti. Rad Ivane Franke obilježilo je korištenje znanja iz drugih disciplina – neuroznanosti, matematike, optike i arhitekture u istraživanju rubnih prostornih, vizualnih i imaginarnih fenomena. Riječ je o fenomenima koji su nemjerljivi i nebrojivi objektivnim znanstvenim, te utječu na tijelo i um gledatelja u smislu dezorijentacije, osjećaja nesigurnosti u prostoru, preispitivanja osjećaja i koncepta prostora i vremena i sebstva.

Ivana Franke, na predavanju u Dubrovniku

Cilje europske prijestolnice kulture je stvaranje "života" u gradu

> Cilj je dubrovačkog sastanka zajedničko promišljanje o mogućnostima i načinima osnaživanja domaćih-lokalnih snaga. Tema predavanja bila je „Dubrovnik Lab“ mjesto susreta vizualnih umjetnika i znanstvenika koji će u suradnji s kulturnjacima istraživati vizualne i prostorne, perceptivne i kognitivne procese, te njihova ograničenja u odnosu na okolinu. Ovdje je bilo dosta zainteresiranih?

Mislim da je i diskusija bila zanimljiva, a stvar i jest u tome da bi kroz komunikaciju trebali naći zajedničke točke koje sasvim sigurno postoje. Ovdje smo pokazali kružnicu koja ima četiri elementa – percepciju, spoznaju, interakciju i kulturu. I ta je poveznica uvijek prisutna u mojim djelima, zapravo je zumiranje i nalaženje određene bliskosti ili distance u odnosu što je već postojeće i što dođe. Zapravo se bavim s prostornim i vizualnim, s mjestom spajanja unutarnjeg i vanjskog svijeta budući je prostor i vani i unutra, i definira se zapravo. I sa tim mentalnim slikama. Unutarnje koje se istražuju

● Ovdje sam čula o ogromnoj razlici u percepciji arhitekture od strane turista i domaćih ljudi. To bi bilo zanimljivo istražiti. Što je grad kao prostor za nekoga tko dođe na 8 sati ili kraće, a što za nekoga tko tu živi?

s kognitivnim znanostima, i odnos tijela unutar arhitekture za koje treba organizirati neki vanjski prostor. Ne znam koliko se ti interesi poklapaju s onima ljudi koji su bili prisutni na radionici, ali stvar je u tome da se doirne točke sasvim sigurno mogu pronaći, dijalozi koji bi trebao biti duži. Ovdje sam oduševljena timom i koliko vidim postoji zaista potreba za angažiranjem u ovaj projekt, zato što se on vidi kao potencijal za transformaciju slike. Ne radi se, dakle, o produciranju nekoga velikoga eventa koji će doći i otići, nego zapravo potencijalna mogućnost generiranja novih i praćenja ne samo kulturnih događaja nego, rekla bih, života u gradu. Radi se o umjetnič-

kim praksama u situaciji u kulturi generalno, a u razgovorima sam ovdje dobila dojam kako je ključno to pitanje života koje ne uključuje samo ekonomiju nego i druge stvari.

> Suradujete sa znanstvenicima disciplina koje najčešće ne povezujemo s umjetničkim - neuroznanstvenicima, matematičarima, optičarima... Otkud zanimanje za znanja drugih disciplina?

Pitanje, zašto takva suradnja i što ta suradnja producira. Unutar svoje prakse kao vizulani umjetnik se bavim određenim pitanjima koja su istražena u drugim disciplinama i to puno u kognitivnim znanostima. Suradnja sa znanstvenicima generira neku drugu vrstu znanja ne isključivo unutar

umjetničkog rada, nego zajedno pišemo i znanstvene radove. U svakom slučaju, ta neka multidisciplinarna suradnja ima veliki potencijal jer može proizvesti neku drugu vrstu znanja, pomaknuti granice. Kada znanstvenika pitam gluho pitanje, onda na neku drugu stranu ode i njegovo istraživanje, ili kada on meni ukaže na neke stvari koje sam napravila u radovima, a o kojima ja zapravo nisam razmišljala o njima na taj način, mene pomiče negdje unutar nekoga rada koji će djelovati na publiku s druge točke gledišta.

> Budući je prostor predmet Vašeg interesa dosta suradujete upravo s arhitektima?

Moja prva suradnja s ar-

hitektima bila je upravo s Dubrovčaninom Davorom Bušljom i u Dubrovniku. Percepcija Dubrovnika i percepcija slike grada ide dosta kroz kretanje gradom, kroz arhitekturu. Željela bih također da se kroz ovaj projekt realizira neki umjetnički projekt, možda i od drugih umjetnika, koji provociraju taj odnos arhitekture i čovjeka, koji postaje automatski. Ovdje sam čula o ogromnoj razlici u percepciji arhitekture od strane turista i domaćih ljudi. To bi bilo zanimljivo istražiti. Što je grad kao prostor za nekoga tko dođe na 8 sati ili kraće, a što za nekoga tko tu živi? Koje su različite arhitekture koje postoje u različitim, ili skupinama ljudi, ili pojedina? Za Dubrovnik je zanimljivo da postoji neka konkretna slika o gradu za koji je pitanje zašto se takva stvorila, a i pitanje je kako je stvarna, tko je vidi i za koga je i treba li je transformirati i razumjeti.

> Izlagali ste na brojnim mjestima, Structures of the Invisible, Vasarely Foundation u Aix-en-Provence, Insert2014 – Cutting Edge of Global Contemporary, New Delhi, I look at you and I see Nothing, Sharjah Art Foundation, Beam in Thine Own Eye, MoNA Museum, Hobart, Australia, predstavljali ste Hrvatsku na Biennalu u Veneciji... Hoće li Dubrovčani tijekom ovog kandidacijskog procesa vidjeti neke od Vaših radova?

Sada se rade planovi za sljedeća tri mjeseca pa još sve nije definirano, no mislim da bi bilo zanimljivo napraviti izložbu radova umjetnika koji su ovdje i izložbu još nekih ljudi koji bi bili uključeni u organiziranje skupne izložbe koja se planira na kraju uz postavljanje sustava odnosno platforme za umrežavanje aktera umjetnika. Bila je ideja da ovdje napravimo i postavimo neki rad koji je kao model zamišljen za Lab koji bi se dogodio u Dubrovniku, ako kandidatura prođe. Dakle, o jednoj vrsti instalacije koja onda može biti korisnija u druge svrhe.